

Teaching Guide						
Identifying Data				2023/24		
Subject (*)	History of radio, televisión and multi-media		Code	616G01002		
Study programme	Grao en Comunicación Audiovisual					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Graduate	1st four-month period	First	Basic training	6		
Language	SpanishGalician					
Teaching method	Face-to-face					
Prerequisites						
Department	Socioloxía e Ciencias da Comunicación					
Coordinador	Fiaño Salinas, Carlota	E-mail	carlota.fsalinas@udc.es			
Lecturers	Fiaño Salinas, Carlota	E-mail	carlota.fsalinas@udc.es			
Web						
General description	Explicaránse os principais fitos históricos da televisión, a radio e a multimedia desde o seu nacemento. Xunto cos avances destes medios a nivel mundial, farase fincapé na súa evolución en España e en Galicia e nos principais programas da televisión desde a súa orixe.					

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A4	Investigar e analizar a comunicación audiovisual.
A5	Coñecelas teorías e a historia da comunicación audiovisual.
A6	Coñecelo sector audiovisual: a oferta e as audiencias.
A7	Coñecelas técnicas de creación e producción audiovisual.
A10	Coñecelo marco legal e deontológico.
A11	Coñecelas metodoloxías de investigación e análise.
B2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que adoitan amosarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar os datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que acheguen unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	Que os estudiantes desenvolvesen aquellas habilidades de aprendizaxe precisas para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	Expresarse correctamente tanto de xeito oral como escrito en linguas oficiais da comunidade autónoma
B8	Empregar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) precisas para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
B9	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida e solidaria capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solución baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
C1	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C2	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C3	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C4	Valorar a importancia que ten a investigación, innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes		
Learning outcomes	Study programme competences	
Coñecer a evolución histórica dos formatos televisivos, radiofónicos e da multimedia nacionais e internacionais desde un punto de vista tecnolóxico e de formatos.	A5 A7 A10	B8

Coñecelo sector audiovisual: a oferta e as audiencias	A4 A6 A11		
Aprender a realizar análises críticos	B3 B4 B9		
Aprender a traballar en grupo	B5		
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.	B2 B5	C2 C3 C4	
Expresarse correctamente	B2 B6	C1	

Contents

Topic	Sub-topic
1. A radio. Das oríxes á idade de ouro.	Primeiros pasos As primeiras emisoras de radio A programación na 'idade de ouro' do medio
2. A guerra e a súas repercusións	A radio na Guerra Civil española A radio na Guerra Mundial O contexto da radio post-bélico
3. A radio na segunda mitade do s. XX	Principais avances técnicos Un novo concepto de radiodifusión
4. Da imaxe en movemento á televisión	Os precedentes As primeiras emisións
5. Os sistemas televisivos nacionais. Eclisión e regularización	A expansión da televisión no mundo Regularización dos sistemas televisivos
6. A segunda época da televisión	A televisión total Liberalización A televisión líquida
7. Multimedia	Da memoria artificial á colectiva
8. Os videoxogos	Unha aproximación histórica

Planning

Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A5 A6 A7 A10	26	0	26
Objective test	A5 A6 B2 B3 B5	8	36	44
Directed discussion	A4 B4 B5 B6 B8 C1 C3	10	10	20
Introductory activities	A4	2	0	2
Workbook	A6 A7	8	16	24
Research (Research project)	A11 B2 B3 B5 B8 B9 C2 C4	6	27	33
Personalized attention		1	0	1

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Methodologies	Description

Guest lecture / keynote speech	Exposicións teóricas que irán acompañadas de contidos audiovisuais sobre cada un dos temas concretos.
Objective test	Examen de preguntas teóricas.
Directed discussion	Prácticas en grupo nas que basándose nunha serie de fragmentos de carácter audiovisual, realizase unha actividad de reflexión que levará a un posterior debate.
Introductory activities	Explicación inicial da asignatura e do calendario
Workbook	Darase unha serie de textos sobre o contido da materia para analizar e reflexionar.
Research (Research project)	Traballos de investigación individual e en grupo (4-5 personas) que versarán sobre a historia da radio, a televisión e a multimedia a partir dunha lista fechada de temas. Cara o final do curso realizaráse unha exposición do traballo feito, duns 20 minutos e posteriormente haberá un debate sobre o exposto.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Research (Research project)	Os traballos de investigación e os debates de grupo estarán dirixidos polo profesor.
Directed discussion	

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Research (Research project)	A11 B2 B3 B5 B8 B9 C2 C4	Traballos de investigación con exposición en clase sobre algún aspecto da evolución histórica da radio ou a televisión. O tema será acordado coa docente. Valorarase o contido, redacción, orixinalidade e a exposición.	50
Objective test	A5 A6 B2 B3 B5	Exames sobre o contido da materia. Para aprobar a asignatura é preciso superar estes exames.	50

Assessment comments

- Ao longo do cuadrimestre desenvolveranse exames parciais de carácter liberatorio. A superación de cada unha destas probas liberará ao estudiante da parte correspondente do temario no exame de xaneiro (primeira oportunidade).

- A

realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometía: o/a estudiante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

- Para aprobar a materia é necesario ter superadas as probas sobre o contido teórico da asignatura.

- Unha falta de ortografía suporá a anulación do traballo/exame onde se cometía.

- Na oportunidade de xullo non se gardarán as notas dos parciais realizados e o alumno realizará toda a proba. Manterase a mesma porcentaxe de avaliación

que na de xaneiro. No caso daqueles alumnos que non foran ás clases, a porcentaxe de avaliación será 40% proxecto de investigación e 60% proba obxectiva.

- Recomendáse estar atento ás canles de comunicación para coñecer as novas que podan afectar á materia.

- Esta materia aplicará metodoloxías recollidas no plano de traballo do Grupo de Innovación docente da UDC Gidcom

- O alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia deberá poñerse en contacto coa docente para acordar unha serie de traballos que suplan o feito en clases.

Esta materia aplicará metodoloxías recollidas no plan de traballo do Grupo de Innovación docente da UDC Gidcom.

Sources of information

Basic	<p>- FAUS BELAU, A. (1995). LA ERA AUDIOVISUAL. HISTORIA DE LOS PRIMEROS CIEN AÑOS DE LA RADIO Y LA TELEVISIÓN. ED. INTERNACIONALES UNIVERSITARIAS</p> <p>Palacio, M., Historia de la TV en España. Barcelona: Gedisa, 2001. Montero Díaz, J., Una televisión de dos cadenas. Madrid: Cátedra, 2018. Lacalle, C. (Ed.). La edad dorada de la televisión generalista en España. Valencia: Tirant Lo Blanch, 2022.</p>
-------	--

Complementary	<p>- BIGNELL, S. FICKERS, A., (2008). A EUROPEAN TELEVISION HISTORY. WILEY-BLACKWELL</p> <p>- GOMERY, D. (2008). A HISTORY OF BROADCASTING IN THE UNITED STATES. BLACKWELL</p> <p>- BRIGGS & BURKE (2002). DE GUTENBERG A INTERNET. UNA HISTORIA SOCIAL DE LOS MEDIOS DE COMUNICACIÓN. TAURUS</p> <p>- FAUS BELAU, A. (2007). LA RADIO EN ESPAÑA (1896-1977). SANTILLANA</p> <p>Albert, P., Tudesq, A-J., Historia de la radio y la televisión. México: FCE, 2001. Álvarez Berciano, R., La comedia enlatada. Barcelona: Gedisa, 1999. Balsebre, A., Historia de la radio en España. Vol I y II. Madrid: Cátedra, 2001. Bustamante, E., Historia de la Radio y la Televisión en España. Barcelona: Gedisa, 2013. Carmona, L.M., Diccionario de las series españolas de televisión. Granada: Lozano, 2009. Carreras, N., TVE en sus inicios. Madrid: Fragua, 2012. Casado, M., Historias de la tele: los secretos jamás contados de la pequeña pantalla. Madrid: Aguilar, 2017. Cascajosa, C. La cultura de las series. Barcelona: Laertes, 2015. Cascajosa, C., Prime time: las mejores series de televisión americanas. Madrid: Calamar, 2005. Cascajosa, C. (ed.), La caja lista: televisión norteamericana de culto. Barcelona: Laertes, 2007. Cendán Fraga, A. A televisión en Galicia. Santiago: Lea, 1998. De la Torre, T., Historia de las series. Barcelona: Roca editorial 2016. Díaz, L., 50 años de TVE. Madrid: Alianza, 2006. Diego, P., La ficción en la pequeña pantalla. Cincuenta años de series en España. Navarra: Eunsa, 2010. Faus Belau, A., La radio en España (1896-1977). Taurus: Madrid, 2007. Fernández Hermana, L. A., Historia viva de internet. Barcelona: UOC, 2011. Fernández Sande, M., Los orígenes de la Radio en España. Madrid: Fragua, 2006. Flchy, P., Una historia de la comunicación moderna. México: Gili, 1993. García de Castro, M., La ficción televisiva popular. Barcelona: Gedisa, 2002. Georges, F., La historia de Nintendo. Sevilla: Héroes de papel, 2015. González Fierro Santis, J. M., Mena, J. L., Las mejores series de la historia de la televisión. Madrid: Cacitel, 2008. Grandío, M., Adictos a las series. Barcelona: UOC, 2016. Isaacson, W., Los innovadores. Barcelona: Debate, 2014. Íñigo, J. M. La tele que fuimos. Del Un, dos, tres a la telebasura. Barcelona: Ediciones B, 2013. Lejarza, M. Gómez, S., Televisores cuadrados, ideas redondas. Madrid: Temas de hoy, 2013. Levinson, P. New new media. Upper Saddle River: Pearson Education, 2013. López, F., Cueto Asín, E., George, D., Historias de la pequeña pantalla. Madrid: Vervuert, 2009. Martínez Cantudo, R., La generación que cambió la historia del videojuego. Madrid: Síntesis, 2015. Medina, M., Series de televisión. Pamplona: Eunsa, 2008. Mendibíl, A. España en serie. Madrid: Santillana, 2013. Newman, M., Levine, E., Legitimizing television. New York: Routledge, 2012. O'Donnell, V., Television criticism. Sage, 2016. Orozco Galindo, J. Radio Nacional de España. Nacida para ganar una guerra. Madrid: Manuscritos, 2009. Orozco, G. (coord.), Historias de la televisión en América Latina. Barcelona: Gedisa, 2002. Palacio, M., La televisión durante la Transición española. Madrid: Cátedra, 2012. Palacio, M. (ed.), Las cosas que hemos visto. 50 años y más de TVE. Madrid: Artegraf, 2006. Planells, A., Videojuegos y mundos de ficción. De Supermario a Portal. Madrid: Cátedra, 2015. Puyal, A., Arte y radiovisión. Madrid: UCM, 2009. Rodríguez Herrera, D., Ceros y unos. La increíble historia de la informática, internet y los videojuegos. Madrid: Ciudadela libros, 2011. Rueda Laffond, J. C., Coronado Ruiz, C., La mirada televisiva. Ficción y representación histórica en España. Madrid: Fragua, 2009. Rueda Laffond, J. C., Chicharro Merayo, M. La televisión en España (1956-2006). Política, consumo y cultura televisiva. Madrid: Fragua 2006. Ruiz del Olmo, F., Orígenes de la televisión en España. Málaga: Servicio de Publicaciones, 1997. Sánchez Noriega, J. L., Historia del cine. Madrid: Alianza Editorial, 2006. Sempere, A., Locos por la tele. Alicante: ECU, 2005. Smith, P. J., Television in Spain. From Franco to Almodóvar. Woodbridge: Tamesis, 2006. Terán, B. Tele. Los 99 ingredientes de la televisión que dejan huella. Barcelona: Somos Libros, 2019. Wyver, J., La imagen en movimiento. Valencia: IVAECM, 1992. Van Burnham, Supercade, a visual history of videogame age 1971-1984. MIT Press, 2001. Verón, E. Escudero, L., Telenovela, ficción popular y mutaciones culturales. Barcelona: Gedisa, 1997. VVAA., Vírgenes católicas, putas recalcitrantes. Basauri: Txalaparta, 2015. VVAA., Yo soy más de series. Granada: Esdrújula, 2015. VVAA., Galicia pola radio. A historia falada 1933-2008. Santiago: Bolanda, 2011. VVAA., Lo que vendría a ser la televisión en España. Barcelona: Planeta, 2011. VVAA., Detrás de la cámara. Historia de la televisión y de sus cincuenta años en España. Madrid: Colegio Oficial de Ingenieros en Telecomunicaciones, 2008.</p>
---------------	--

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Communication and the Cultural Industries/616G01009

Subjects that continue the syllabus

History of Cinema and Animation/616G01006

The Audiovisual Sector/616G01007

Other comments

Recoméndase utilizar a plataforma Moodle onde o docente colgará material da asignatura. Recomendáse estar atento ás canles de comunicación para coñecer as novas que podan afectar á materia. Nesta materia desenvolveranse actividades relacionadas coas liñas de innovación docente ás que se adscribe o grupo de innovación docente

GIDCOM.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.